Teologia crucii inventate de Pavel

1. Textul central: 1 Corinteni 1:18–25

„Fiindcă propovăduirea crucii este o nebunie pentru cei ce sunt pe calea pierzării; dar pentru noi, cei ce suntem pe calea mântuirii, este puterea lui Dumnezeu. [...] Iudeii, într-adevăr, cer minuni și grecii caută înțelepciune; dar noi propovăduim pe Hristos cel răstignit, care pentru iudei este o pricină de poticnire, iar pentru greci, o nebunie, dar pentru cei chemați [...] este puterea și înțelepciunea lui Dumnezeu."

Această formulare conține axa fundamentală a teologiei pauline:

- Crucea = „puterea și înțelepciunea lui Dumnezeu".
- Reacțiile raționale și religioase (evreii și grecii) sunt invalide.
- Doar cei „chemați" pot vedea în cruce adevărul ascuns.

Acesta nu este un simplu comentariu teologic, ci o definire de tip ideologic:
– Cine acceptă crucea este „ales" și vede adevărul.
– Cine o respinge, e „poticnit" sau „nebun".

Prin această formulă, Pavel blochează orice analiză istorică, morală sau profetică a evenimentului. În loc ca crucea să fie evaluată ca răspuns greșit al lumii, ea devine punctul maxim al revelației divine.

2. Totul este redus la cruce

„Căci n-am avut de gând să știu între voi altceva decât pe Isus Hristos, și pe El răstignit."
(1 Corinteni 2:2)

Această declarație este semnificativă. În loc să predice despre:

- Învățăturile lui Isus (predica de pe munte),
- Minunile și vindecările Lui,
- Învierea ca victorie asupra răului,

Pavel alege să predice doar crucea.
Nu din loialitate față de eveniment, ci pentru că doar acolo are paradoxul necesar pentru a construi un sistem filosofico-religios.

3. Crucea devine axa unui plan veșnic

„El ne-a ales înainte de întemeierea lumii [...] în El avem răscumpărarea, prin sângele Lui..."
(Efeseni 1:4–7)

„Dumnezeu a rânduit mai dinainte ca Isus Hristos să fie, prin credința în sângele Lui, o jertfă de ispășire..."
(Romani 3:25)

Pavel afirmă că:

- Dumnezeu a plănuit crucea „mai dinainte", „înainte de întemeierea lumii".
- Moartea Unsului prin sânge era „rânduită" de Dumnezeu.

Aceasta contrazice total modelul profetic și discursul lui Isus, care avertizează lumea despre răul pe care îl va comite:

„Ierusalime, Ierusalime, care omori pe proroci..." (Matei 23:37)

Isus nu spune că Dumnezeu a „planificat" să fie omorât.
Dimpotrivă, îi acuză pe oamenii care planifică uciderea Lui.

4. Etichetarea celor care nu acceptă crucea

Pavel nu argumentează rațional, ci definește opoziția ca inferioritate spirituală:

- Evreii – sunt „poticniți" de cruce, pentru că așteptau semne (adică profeții împlinite).
- Grecii – o consideră „nebunie", fiindcă o judecă rațional.

În loc să răspundă acestor poziții, Pavel le anulează:
„Ce este nebunie în lume a ales Dumnezeu ca să facă de rușine pe cei înțelepți..."(1 Corinteni 1:27)

Aceasta este o strategie filosofică tipică:
– Nu răspunzi întrebării, ci redefinești întrebătorul ca fiind „orb", „nebun" sau „împietrit".
Este exact ceea ce am sesizat mai sus: Pavel nu vrea dialog, ci adeziune.

5. Crucea ca centru absolut: totul devine instrument al răstignirii

Galateni 3:13:

„Hristos ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcându-Se blestem pentru noi – fiindcă este scris: Blestemat e oricine este atârnat pe lemn."

Pavel citează din Deuteronom 21:23 și aplică această imagine Unsului.
Transformă crucea într-un act de substituție rituală, în care Unsul devine blestem ca să „răscumpere” pe alții.

Aceasta este o construcție teologică artificială:

- Legea vorbea despre criminali blestemați, nu despre Unsul Domnului.
- Răstignirea Unsului nu este un ritual legal, ci o respingere morală.

Prin această tehnică, Pavel adaugă un strat teologic peste crima istorică și o transformă într-un act divin.

6. Concluzie: Pavel a transformat crucea într-o axiomă de „adevăr” prin paradox

Prin toate aceste texte, Pavel:

- A reinterpretat respingerea Unsului ca fiind „scopul lui Dumnezeu”.
- A eliminat orice analiză rațională sau profetică.
- A construit un sistem de „credință în absurd”, în care doar cine acceptă fără să înțeleagă este considerat „ales”.

Aceasta este fix esența unei teologii filosofico-ideologice, nu a unei revelații profetice.
Este modelul filosofiei grecești târzii, în care:

„Adevărul nu e ce pare, ci ce este contrariul evidenței.”